

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**ETAPA JUDEȚEANĂ/SECTOARELOR
MUNICIPIULUI BUCUREȘTI A
OLIMPIADELOR NAȚIONALE ȘCOLARE -
2026**

PROBA SCRISĂ

**LIMBI MATERNE SLAVE –
SECȚIUNEA (1)
LIMBA ȘI LITERATURA MATERNĂ CEHĂ**

Clasa a XI-a

Numele:.....
.....
Inițiala prenumelui tatălui: .....
Prenumele:.....
.....
Școala de proveniență: .....
.....
Centrul de olimpiadă: .....
Localitatea: .....
Județul: .....

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	PUNCTAJ (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	PUNCTAJ FINAL			

B	COMISIA DE EVALUARE	PUNCTAJ (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	PUNCTAJ FINAL			

C	COMISIA DE EVALUARE	PUNCTAJ (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	PUNCTAJ FINAL			

- Veškerá zadání jsou povinná.
- Žákovi se uděluje 10 bodů zdarma.
- Časový limit pro řešení testu je 3 hodiny.

ZADÁNÍ I.

(30 bodů)

Je dán následující text:

Libuše a Přemysl Oráč

Václav Cibula

Libuše byla dobrá vládkyně a skvěle dokázala řešit pře mezi lidmi.

Jednou se však dva sousedé přeli o pole. Poté, co oba muže vyslechla, dala Libuše za pravdu mladšímu z nich. Ten, který prohrál, zrudl vzteky a zařval: „Hanba mužům, kterým žena vládne!“

Libuše zbledla a po chvíli pravila: „Dobře, ať vám tedy vládne pevnější mužská ruka toho, koho si vezmu za muže.“ Pak rozkázala, aby se na Vyšehradě shromáždil všechen český lid, aby si zvolily panovníka. Lidé však nevěděli, koho vybrat za muže svojí vládkyni. Proto Libuše pravila:

„Pohledte tedy,“ řekla kněžna, „tam za těmi horami teče nevelká řeka Bílina, a na jejím břehu je ves jménem Stadice. Tam oře váš kníže s dvěma strakatými voly, jmenuje se Přemysl. Je to muž, jehož potomci budou v této zemi panovat navěky. Vezměte mou řízu, plášť i přehozy, jeďte k tomu muži a přiveďte sobě knížete a mně manžela. Sledujte mého koně, ten vám ukáže pravou cestu a dovede vás zpátky, protože tou cestou kráčel už nejednou.“

Tak se stalo. Libušin oř vyrazil a poselstvo za ním. Třetího dne na Přemysla narazili. Zrovna oral pole. Poslové k němu přistoupili a pověděli mu:

„Pusť voly, obleč si roucho a pojď s námi. Zvolili jsme si tě za panovníka.“

Na to Přemysl pověděl poslům: „Přišli jste moc brzo. Kdybych to pole stihl doorat, nebyl by nikdy v České zemi hlad ani bída.“

Přesto se oráč převlékl v nádherné knížecí roucho, vsedl na koně a vydali se na cestu, avšak na svůj někdejší stav nezapomněl, vzal s sebou střevíce z lýka. Stalo se, že jeden zvlášť smělý voják se zeptal oráče:

„Pane, pověz nám, proč sis vzal lýkové střevíce, když se ti už k ničemu nehodí?“ Oráč se usmál a odpověděl:

„Vzal jsem si je a dám je uschovat, aby i naši potomci věděli, že chudoba se neskrývá pod vlčí kůží a všichni jsme si od přírody rovni. A teď se zeptám já vás: co je lepší a chvály hodnější, když se někdo povznese z chudoby, anebo když ztratí všechno, co měl, a vlastní vinou upadne do bídy? Osud je nestálý, někoho povznese k oblakům, a hned ho zase srazí až na dno propasti.“

Tak se stal Přemysl Oráč knížetem přemyslovského rodu, který volnému kmeni bez zákonů dal zákony, nezrokovaný lid zkontroloval a řídil jej a spravoval podle práva.

(upraveno podle Václava Cibule – Staré pověsti české)

Přečti si text, odpověz na otázky a vyřeš daná cvičení:

1. CVIČENÍ	5 bodů
1.a) Jaký je název (titul) textu?	
<hr/> <hr/>	
1.b) Kdo je autorem textu?	
<hr/> <hr/>	
1.c) Kolik odstavců má daný text?	
<hr/> <hr/>	
1.d) Jaký žánr je daný text? (<i>povídka, bajka, pohádka, pověst</i>)	
<hr/> <hr/>	
1.e) Kolik vět má první odstavec textu?	
<hr/> <hr/>	

2. CVIČENÍ	5 bodů
2.a) Co dokázala Libuše, dělat dobře?	
<hr/> <hr/>	
2.b) Kdo se přel o pole?	
<hr/> <hr/>	
2.c) Jak zařval starší muž, když prohrál pole? Přepiš přímou řeč.	
<hr/> <hr/>	
2.d) Co rozkázala Libuše později?	
<hr/> <hr/>	
2.e) Jak se jmenoval muž, kterého si Libuše vybrala za manžela?	
<hr/> <hr/>	

3. CVIČENÍ

5 bodů

Přiřaď k hlavním myšlenkám (A) – (E) čísla (1) – (5), tak aby odráželi časovou posloupnost výše uvedeného textu.

A.	Libuše byla moudrá a spravedlivá vládkyně, která řešila spory mezi lidmi.
B.	Přemysl byl oráč ze Stadic.
C.	Ona se rozhodla, že si vezme za muže Přemysla.
D.	Oráč se stál knížetem, ale nezapomněl na svůj původ.
E.	Přemysl dal české zemi zákony a spravedlivou vládu.

Místo pro tvou odpověď:

A.	B.	C.	D.	E.

4. CVIČENÍ

3 body

Napiš ke každé otázce písmeno, které představuje správnou odpověď.

4.a) Libuše rozkázala, aby se na Vyšehradě:

- A) shromáždil lid ze Stadic.
- B) shromáždil Přemysl s podanými.
- C) shromáždil všechen český lid.
- D) shromáždili se jen sedláci.

Písmeno odpovídající
správné odpovědi
k otázce 4.a) je:

4.b) Ten, který prohrál pole, zařval:

- A) „To je dobré a správné řešení!“
- B) „Hanba mužům, kterým žena vládne!“
- C) „Počkejte, půjdeme všichni na hrad!“
- D) „Já budu knížetem!“

Písmeno odpovídající
správné odpovědi
k otázce 4.b) je:

4.c) Přemysl si dál uschovat lýkové střevíce, aby:

- A) potomci věděli, že chudoba se neskrývá pod vlčí kůží.
- B) potomci věděli, že někdy budou bohatí.
- C) potomci věděli, že se bude všude orat pole.
- D) potomci věděli, že mají chodit obuti.

Písmeno odpovídající
správné odpovědi
k otázce 4.c) je:

5. CVIČENÍ

5 bodů

Označ písmenem X pravdivost (P), anebo nepravdivost (N) každého výroku v souvislosti s daným textem.

	Výrok	P	N
5.a)	Libuše dokázala řešit pře mezi lidmi.		
5.b)	Tam za horami, našli oráče, co měl pět volů.		
5.c)	Libuše šla za oráčem, aby ji voly prodal.		
5.d)	Přemysl pověděl poslům, že přišli za ním, moc brzo.		
5.e)	Tak se stal Přemysl Oráč knížetem, přemyslovského rodu.		

6. CVIČENÍ

5 bodů

Převyprávěj výše uvedený text. Uveď kde, kdy, kdo, co, jak dělal (*minimálně 5 rozvitých vět*).

7. CVIČENÍ

2 body

Která postava textu se ti líbila a proč?

ZADÁNÍ II.

(30 bodů)

GRAMATIKA A ŽIVÝ JAZYK

1. CVIČENÍ

3 body

Vyber správné synonymum (slovo podobného významu) a napiš ho.

(vládne, chudoba, vesnice, kněžna)

- bída – _____
- vládkyně – _____
- panuje – _____

2. CVIČENÍ

3 body

Napiš správné antonymum (slovo opačného významu) k danému slovu:

(získat, hlad, zapomněl, starší)

- nezapomněl – _____
- mladší – _____
- ztratit – _____

3. CVIČENÍ

3 body

Doplň tabulku, urči číslo a rod podstatných jmen (substantiva).

podstatné jméno	rod (ženský/ta, mužský/ten, střední/to)	číslo (jednotné, množné)
vládkyně		<i>jednotné číslo</i>
roucho	<i>střední rod</i>	
voly		<i>množné číslo</i>

4. CVIČENÍ

4 body

Doplň tabulku u následujících sloves ve třetí osobě, jednotného čísla v mužském rodu: řídit, říkat, vládnout, řešit.

čas minulý	čas přítomný	čas budoucí
	<i>řídí</i>	<i>bude řídit</i>
<i>říkal</i>		<i>bude říkat</i>
<i>vládl</i>	<i>vládne</i>	
	<i>řeší</i>	<i>bude řešit</i>

5. CVIČENÍ

2 body

Doplň vhodnými přídavnými jmény (adjektivy) následovné věty, tak aby byly smysluplné.

- Za horami teče _____ řeka.
- _____ hospodař oral své pole.

6. CVIČENÍ

4 body

Doplň i/í - y/ý, tak aby vyjmenovaná slova byla správně napsaná.

- Mladší s__n dostal pole od své babičky.
- Podej m__ to staré kladivo!
- Jeho p__cha mu nedovolila přiznat chybu.
- B__lé auto dorazilo do města.

7. CVIČENÍ

4 body

Podtrhni jednou čarou podmět (subjekt) a dvěma přísudek (predikát).

- Velký pes běží po ulici.
- Tatínek opravuje v garáži staré kolo.

8. CVIČENÍ

4 body

Doplň *i/í* , *y/ý*, *a/á*, tak aby správně určili shodu podmětu s přísudkem.

- dívky zpíval _____
- lípy rozkvetl _____
- letadla přistál _____
- studenti psal _____

9. CVIČENÍ

3 body

Rozviň následující věty přidáním dalších slov.

- Děvčata četla. _____
_____
- Kuchařka vařila. _____
_____
- Chlapci skákali. _____
_____

ZADÁNÍ III.

(30 bodů)

Napiš popis alespoň na 40 řádku na téma: „*Výlet vlakem*“, „*Výlet autem*“ anebo „*Výlet letadlem*“

Bodování se uděluje následovně:

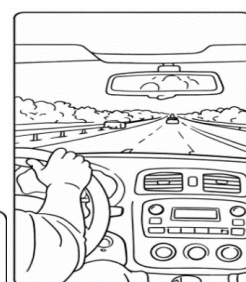
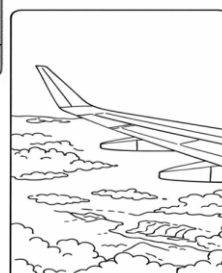
1. Vnější forma textu – **4 body** (po 1 bodů za čitelnost textu, jasnou grafickou strukturu odstavců, dodržení okrajů a přehlednost textu)
2. Vnitřní forma práce – **23 bodů** (obsah – 6 bodů, kompozice – 8 bodů, jazyk – 5 bodů, styl – 4 body)
3. Celkový dojem/celkové vyznění napsaného textu – **3 body**

Poznámka 1.

Práce by neměla obsahovat nelogické názory, protispolečenské postoje a neetické názory, názory podporující poškozování lidského zdraví apod.

Kam a proč jste jeli?

- Kdy a za jakého počasí se to odehrávalo?
- Proč jste zvolili vlak/ auto/ letadlo?
- Kdo připravoval batohy/kufry/svačinu?
- Kdo řídil auto? Jaká byla nálada v autě?
- Hrál hudba v autě?
- Jaké to bylo na nádraží? Jak vypadalo kupé?
- Co bylo vidět z okna?
- Co jste dělali? (četli, hráli hry, povídali si)
- Co pro tebe bylo větší zážitek cesta nebo jsi dorazil do cíle?
- Jaké jsi měl celkové dojmy?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____
16. _____
17. _____
18. _____
19. _____
20. _____
21. _____
22. _____
23. _____
24. _____
25. _____
26. _____
27. _____
28. _____
29. _____

30. _____
31. _____
32. _____
33. _____
34. _____
35. _____
36. _____
37. _____
38. _____
39. _____
40. _____
41. _____
42. _____
43. _____
44. _____
45. _____
46. _____
47. _____
48. _____
49. _____
50. _____
51. _____
52. _____
53. _____
54. _____
55. _____
56. _____
57. _____
58. _____

59. _____
60. _____
61. _____
62. _____
63. _____
64. _____
65. _____
66. _____
67. _____
68. _____
69. _____
70. _____
71. _____
72. _____
73. _____
74. _____
75. _____
76. _____
77. _____
78. _____
79. _____
80. _____
81. _____
82. _____
83. _____
84. _____
85. _____
86. _____
87. _____